

Problema săptămânii 36.

Fiind dată o mulțime $S \subseteq \{1, 2, \dots, n\}$, avem voie să o modificăm într-unul din următoarele moduri:

- (a) dacă $1 \notin S$, adăugăm mulțimii S elementul 1;
- (b) dacă $n \in S$, ștergem elementul n ;
- (c) pentru $1 \leq r \leq n - 1$, dacă $r \in S$ și $r + 1 \notin S$, ștergem elementul r și adăugăm elementul $r + 1$.

Să presupunem că este posibil ca printr-o succesiune de asemenea modificări, să obținem o secvență

$$\emptyset \rightarrow \{1\} \rightarrow \{2\} \rightarrow \dots \rightarrow \{n\},$$

care să înceapă cu \emptyset , să se termine cu $\{n\}$ și care să conțină fiecare din cele 2^n submulțimi ale lui $\{1, 2, \dots, n\}$ exact o dată. Demonstrați că $n = 2^m - 1$ pentru un anumit m .

Problem of the week, no. 36.

Given $S \subseteq \{1, 2, \dots, n\}$, we are allowed to modify it in any one of the following ways:

- (a) if $1 \notin S$, add the element 1;
- (b) if $n \in S$, delete the element n ;
- (c) for $1 \leq r \leq n - 1$, if $r \in S$ and $r + 1 \notin S$, delete the element r and add the element $r + 1$.

Suppose that it is possible by such modifications to obtain a sequence

$$\emptyset \rightarrow \{1\} \rightarrow \{2\} \rightarrow \dots \rightarrow \{n\},$$

starting with \emptyset and ending with $\{n\}$, in which each of the 2^n subsets of $\{1, 2, \dots, n\}$ appears exactly once. Prove that $n = 2^m - 1$ for some m .

Cecil Rousseau, propusă pentru USAMO 2000

Soluție:

Să observăm că la fiecare modificare de tipul (a) sau (c) suma elementelor lui S crește cu 1, în timp ce la efectuarea unei modificări de tipul (b) ea scade cu n . De-a lungul succesiunii de modificări care produce secvența $\emptyset \rightarrow \{1\} \rightarrow \{2\} \rightarrow \dots \rightarrow \{n\}$ conținând toate submulțimile lui $\{1, 2, \dots, n\}$, suma crește în final cu n . Dacă se fac k modificări de tip b , deci $2^n - k - 1$ modificări de tip (a) și (c), suma crește cu $2^n - k - 1 - kn = n$. Așadar $(n + 1)(k + 1) = 2^n$, adică $n + 1$ este o putere a lui 2.

Remarcă: Demonstrația de mai sus nu elucidează dacă în cazul $n = 2^m - 1$ chiar există pentru orice m o succesiune de modificări precum cea dorită.

Pentru $m = 1$ există succesiunea $\emptyset \rightarrow \{1\}$.

Pentru $m = 2$ nu există o succesiune bună. Orice succesiune trebuie, obligatoriu, să înceapă cu $\emptyset \rightarrow \{1\} \rightarrow \{2\}$ și să se termine cu $\{2\} \rightarrow \{3\}$, deci celelalte submulțimi nu se pot obține fără a trece de cel puțin două ori prin mulțimea $\{2\}$.

Așadar, asemenea succesiuni există pentru unele din numerele de forma $2^m - 1$ și nu există pentru altele.